

fra dens Side, saafremt i Øvrigt Reservecapitalen til den Tid, hvad vel for forudsattes, har naaet den statumæssige Størrelse. Det er derfor ikke uden Betydning for Statskassen, at det sjællandske Jernbaneselskab bliver tilholdt at tilvejebringe sin Anlægskapital ved Aktier og ikke ved Prioritetslaan. Baade bliver nemlig Summen mindre, naar den tilvejebringes ved Aktier, og dernæst er Jernbaneselskabet forpligtet til at henlægge et større Beløb til Reservecapitalen, eller rettere til at vedblive længere med Henlæggelsen til den, og begge Dels komme Statskassen tilgode. Lante vi os i nærværende Tilfælde, at der forlanges 650,000 Rd. ved Reisinngen af et Prioritetslaan, bliver det sjællandske Jernbaneselskabs Indtægt af dette Prioritetslaan sandsynligvis 600,000 Rd., og maasse ikke en Gang det. For disse 600,000 Rd. vil altsaa Banen kunne anlægges, men de samme 600,000 Rd. vilde kunne tilvejebringes ved Aktier, og derved vilde Statskassen altsaa i 1896 have sparet 50,000 Rd., hvorhos den tillige vilde faae 60,000 Rd. mere i Reservecapitalen. Paa det Tidspunkt, da Banen skal indløses, vil det altsaa være af temmelig stor Betydning, hvilken af disse Veie, man vælger. Det er uheldigt, at tidligere Indenrigsministre have været meget liberale i saa Henseende imod det sjællandske Jernbaneselskab. Seende Nordbanen er ikke bleven tilvejebragt ved Aktier, men ved Prioritetslaan, og en Del af Sydbanens Anlægskapital er fremkommen paa samme Maade. Skulde dette fortsattes, vil det blive til Tab for Statskassen. Jeg har været noget i Tvivl om, hvorvidt det overhovedet vilde være rigtig, at Statskassen hjalp det sjællandske Jernbaneselskab til at rejse denne Kapital, enten paa den ene eller den anden Maade, idet jeg ikke har været tilbøjelig til at mene, at de 250,000 Rd. som nu forlanges, altsaa vilde udredes af Reservecapitalen. Jeg har dog ikke stillet Forslag i denne Henseende, idet jeg har rettet mig efter Udvælgets Flertals Mening, men jeg vil tillade mig at lægge den ærede Minister paa Sinde, hvad jeg nu har fremført.

Indenrigsministeren. Jeg kan ikke benægte Rigtigheden af den ærede Talers Bemærkninger med Hensyn til det sidste Punkt, han udtalte, men jeg følger dog nogen Betænkelighed ved at binde mig ved en bestemt Udtalelse, fordi det maa afhænge af Omstændighederne, hvorvidt Kapitalen overhovedet kan staves tilveje paa den ene eller paa den anden Maade. Jeg erkjender, at det, saavidt man paa den Tid, der er Tale om, kan jugere Markedets Tilstand, er bedre for Statskassen, at Kapitalen udstedes i Aktier, og jeg skal da selvfølgelig ikke undlade at paafe Statskassens Lær i saa Henseende, men at binde mig ved nogen bestemt Udtalelse er noget usforsigtigt. Der er jo i Reglen Spørgsmaal om flere Kapitaler, som ikke

kan staves tilveje uden Nedgang i Aktiernes Pris, men derved bliver det Beløb Staten garanterer, større. Hele Spørgsmaalet har for Øvrigt ingen Betydning her, thi den ærede Tale har indvilligt overset, at der i Slutningen af den Skrivelse fra den sjællandske Jernbanedirektion, jeg har tilstillet Udvalget, udtrykkelig staar nævnt, at det ikke bliver Spørgsmaal om en yderligere Forøgelse af Statens Garanti, men at man kan nøies med det Arrangement, Ministeriet allerede i 1868 har truffet med Hensyn til Anlægget af den syd-sjællandske Bane. Man vil derved have tilstrækkelige Midler til at kunne udrede disse Beløb, uden at komme til yderligere at forlange Noget, hvilket heller ikke er stift ved nærværende Lov. — Hvad angaar de Bemærkninger den ærede Ordfører fremsatte, og som ligeledes findes anførte i Betænkningen, skal jeg sige, at jeg med Hensyn til det første Punkt, saavidt jeg kan forstaa Udtalelserne saaledes, som det er udtrykt i Betænkningens Indledning, nemlig at man ved Anlæg af Banen med Hensyn til de militære Hensyn iagttagne, naar disse ogsaa have Betydning for den almindelige Interesse, ikke finder Noget at ændre derimod. Jeg vilde imidlertid finde det noget betænkeligt, dersom Meningen med de Bemærkninger, som ere fremsatte, skulde have været den, at man saa at sige vilde give Krigsvoesenet Anvisning paa at forlange Jernbanedriftens Anlæg væsentlig rettede paa militære Hensyn. Jeg tror, at dette vilde medføre meget betydelige Omkostninger, som kun vilde være til Skade for og overhovedet lægge Hindringer veien for Jernbaneanlæg. Jeg udtaler ikke dette her i Veiret, thi jeg har selvfølgelig en vis Erfaring i denne Henseende, og jeg kan aldeles ikke fortaente Krigsvoesenet, at det, naar der bliver givet det en saadan Anvisning, stillede Fordringer, som det fra sit Standpunkt maa finde berettigede og nødvendige. Der har fra tidligere Tid i Indenrigsministeriet foreligget Korrespondance om disse Forhold, hvoraf man vil se, at Fordringerne, gik ikke lidt ud over, hvad der maatte siges ogsaa at kunne have Betydning for den almindelige Jernbanetransit. — Hvad Spørgsmaalet om den nordvest-sjællandske Jernbane angaar, er det mig en Foranstaltning at kunne meddele, at jeg tror Udvælgets Saab om at kunne faae de Arbejder, som Militæretaten fordrer, udførte uden nogen videre Udgift for Statskassen, vil opfyldes. — Hvad angaar Bemærkningerne om Selskabets Reservecapital, skal jeg indfranke mig til at sige, at jeg, efter hvad der foreligger, synes at være i fuld Overensstemmelse med Udvalget, idet det ogsaa er min Mening, at den hidtil i det Hele er blevet for stærkt benyttet. Jeg har imidlertid, som de Herrer ville have set, bestræbt mig for at standse denne Benyttelse, og navnlig i den Retning, som Udvalget har anvist. Jeg skal saaledes tillade mig at anbefale Thinget at vedtage Lovforslaget med det af